

L E G E

pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248–251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (3) se completează cu cuvintele „ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale”.

2. Articolul 6 se completează cu punctele 4³⁾ și 25¹⁾ cu următorul cuprins:

„4³⁾ *bănuială rezonabilă* – suspiciune care rezultă din existența unor fapte și/sau informații care ar convinge un observator obiectiv că s-a comis ori se pregătește comiterea unei infracțiuni imputabile unei anumite ori anumitor persoane și că nu există alte fapte și/sau informații care înlătură caracterul penal al faptei ori dovedesc neimplicarea persoanei;”

„25¹⁾ *mandat judecătoresc* – act judecătoresc oficial prin care se dispune sau se autorizează efectuarea acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații, aplicarea măsurilor procesuale de constrângere sau efectuarea altor acțiuni procesuale și care conține dispoziția, temeiul acesteia și împuternicirile persoanei care acționează în temeiul acestui mandat;”.

3. Articolul 11:

la alineatul (3), după cuvintele „educațională specială” se introduc cuvintele „, , precum și prelungirea acestor măsuri;”;

la alineatul (6), după cuvintele „Organul de urmărire penală” se introduce cuvântul „, procurorul”.

4. La articolul 18 alineatul (1), cuvântul „articol” se substituie cu cuvântul „cod”.

5. La articolul 20 alineatul (3), cuvintele „bănuiți, învinuiți, inculpați arestați preventiv” se substituie cu cuvintele „persoane aflate în arest”.

6. Articolul 40 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Demersurile cu privire la aplicarea măsurilor procesuale de constrângere și autorizarea măsurilor supuse controlului judiciar se examinează de instanța din circumscripția teritorială a procuraturii care conduce sau exercită urmărirea penală.”

7. La articolul 52 alineatul (1) punctul 12), textul „, cu excepția arestării preventive, arestării la domiciliu, liberării provizorii și ridicării provizorii a permisului de conducere a mijloacelor de transport” se substituie cu cuvintele „în limitele prevăzute de prezentul cod”.

8. Articolul 66:

alineatul (2) se completează cu punctul 25¹⁾ cu următorul cuprins:

„25¹⁾ să ia cunoștință de materialele și probele prezentate de procuror împreună cu demersul sau recursul său cu privire la aplicarea, prelungirea, revocarea, înlocuirea măsurii procesuale de constrângere, înainte de a fi transmise judecătorului de instrucție sau instanței de judecată;”

la alineatul (5) punctul 3), cuvântul „necondiționat” se exclude, iar cuvintele „să i se ia mostre de sânge, de eliminări ale corpului” se substituie cu cuvintele „să i se ia, în temeiul autorizației judecătorului de instrucție, mostre de sânge, de eliminări ale corpului sau alte mostre biologice”.

9. Articolul 68:

la alineatul (1) punctul 14), cuvântul „finală” se exclude;

la alineatul (2), punctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) să ia cunoștință de materialele și probele prezentate de procuror împreună cu demersul sau recursul său cu privire la aplicarea, prelungirea, revocarea, înlocuirea măsurii procesuale de constrângere, înainte de a fi transmise judecătorului de instrucție sau instanței de judecată.”

10. Articolul 69:

la alineatul (1) punctul 7), după cuvintele „bănuitul, învinuitul, inculpatul este” se introduce cuvântul „reținut, ”;

la alineatul (2) punctul 2) litera a), textul „alin. (1) pct. 2)–6)” se substituie cu textul „alin. (1) pct. 2)–7)”.

11. Articolul 165:

la alineatul (1), textul „ , în locurile și în condițiile stabilite prin lege” se exclude;

la alineatul (2):

punctul 1) se completează în final cu textul „în cazul în care există o bănuială rezonabilă că persoana a săvârșit această infracțiune”;

alineatul se completează cu punctele 4) – 7) cu următorul cuprins:

„4) persoanele în privința cărora a fost anulată hotărîrea de achitare și a fost adoptată hotărîrea de condamnare la închisoare, precum și persoanele care se eschivează de la executarea hotărîrii de condamnare cu închisoarea;

5) persoanele care săvârșesc o infracțiune de audiență;

6) persoanele pentru a fi puse sub învinuire, în cazul în care locul de aflare a persoanei nu este cunoscut sau dacă ea nu s-a prezentat fără motive întemeiate și nu a informat organul care a citat-o despre imposibilitatea prezentării sale;

7) persoanele supuse extrădării.”

la alineatul (3):

punctul 1) va avea următorul cuprins:

„1) procesului-verbal de reținere în cazurile prevăzute la alin. (2) pct. 1), 2) și 7);”

punctul 2) se completează în final cu textul „în cazul prevăzut la alin. (2) pct. 1), 2) și 6);”;

punctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) hotărârii instanței de judecată în cazurile prevăzute la alin. (2) pct. 3), 4) și 5).”

12. Articolul 166:

alineatul (1) se completează cu punctul 5) cu următorul cuprins:

„5) dacă aceasta a încercat să se ascundă ori nu i s-a putut constata identitatea.”

alineatul (2) se abrogă;

la alineatul (5), după textul „72 de ore” se introduce textul „, iar în cazul minorului – 24 de ore”, iar în final se completează cu textul: „Perioada de reținere nu trebuie să fie mai mare decât strictul necesar pentru deținerea acesteia.”

alineatele (6) și (7) vor avea următorul cuprins:

„(6) Termenul prevăzut la alin. (5) curge din momentul de privare a persoanei de libertate. În termenul respectiv se include timpul de efectuare a acțiunilor procesuale imediat următoare momentului de privare a persoanei de libertate pînă la întocmirea procesului-verbal de reținere, în situația în care persoana era efectiv constrînsă în libertatea sa de mișcare pe parcursul efectuării acestor măsuri.

(7) Persoana reținută în condițiile prezentului articol trebuie să fie adusă cît mai curînd posibil, din momentul de reținere, în fața judecătorului de instrucție pentru a fi examinată chestiunea arestării sau, după caz, a eliberării acesteia. Procurorul, pînă la expirarea termenului prevăzut la art. 308 alin. (1²), va emite o ordonanță de eliberare a persoanei reținute fie, după caz, va înainta judecătorului de instrucție demersul de arestare.”

13. La articolul 169 alineatul (1), după cuvintele „nu este cunoscut” se introduce textul „, sau dacă ea nu s-a prezentat fără motive întemeiate și nu a informat organul care a citat-o despre imposibilitatea prezentării sale”.

14. Codul se completează cu articolul 171¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 171¹. Reținerea persoanei în vederea extrădării

(1) Reținerea persoanei în vederea extrădării se efectuează în temeiul mandatului de arest sau al hotărârii de condamnare adoptate de o instanță judecătorească competentă a unui stat străin, pînă la arestarea persoanei în vederea extrădării, sau în cazul procedurii simplificate de extrădare prevăzute la art. 545 și 547.

(2) Despre reținerea persoanei în vederea extrădării este imediat informată Procuratura Generală sau, după caz, Ministerul Justiției.

(3) Reținerea persoanei în temeiul prevăzut la alin. (1) se efectuează conform procedurii și termenelor prevăzute la art. 166 și 167.

(4) Persoana reținută în vederea extrădării urmează a fi eliberată imediat ce se constată că aceasta este cetățean al Republicii Moldova sau este persoană căreia i-a fost acordat statutul de refugiat sau de azil politic, dacă reținerea acesteia într-un alt temei nu este justificată.”

15. La articolul 173, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul în care există necesitatea prevenirii unui risc grav pentru viața, libertatea sau integritatea fizică a unei persoane, asigurării secretului etapei începătoare a urmăririi penale, prevenirii prejudicierii procedurilor penale, prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni sau a protejării victimelor infracțiunilor, cu autorizarea motivată a judecătorului de instrucție, înștiințarea despre reținere poate fi amînată pe un termen de pînă la 12 ore, cu excepția cazului în care persoana reținută este minoră.”

16. Articolul 175:

la alineatul (1), după cuvintele „asupra desfășurării procesului penal” se introduc cuvintele „, securității și ordinii publice”;

la alineatele (4) și (5), cuvîntul „bănuît,” se exclude.

17. Articolul 176 va avea următorul cuprins:

„Articolul 176. Temeiurile pentru aplicarea măsurilor preventive

(1) Măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile, susținute

prin probe, de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să exercite presiune asupra martorilor, să nimicească sau să deterioreze mijloacele de probă sau să împiedice într-un alt mod stabilirea adevărului în procesul penal, să săvârșască alte infracțiuni ori că punerea în libertate a acestuia va cauza dezordine publică. De asemenea, ele pot fi aplicate de către instanță pentru asigurarea executării sentinței.

(2) Arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de un an și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod.

(3) La soluționarea chestiunii privind necesitatea aplicării măsurii preventive respective, procurorul și instanța de judecată vor aprecia și vor motiva, în mod obligatoriu, dacă măsura preventivă este proporțională cu circumstanțele individuale ale cauzei penale, inclusiv luând în considerare:

1) caracterul rezonabil al bănuielii, gravitatea și gradul prejudiciabil al faptei incriminate, apreciate în fiecare caz individual, însă fără a se pronunța asupra vinovăției;

2) personalitatea și caracterizarea bănuितului, învinuitului, inculpatului, inclusiv la momentul de comitere a faptelor incriminate;

3) vârsta și starea sănătății sale;

4) ocupația sa;

5) situația familială și prezența persoanelor întreținute;

6) starea sa materială, veniturile, posesia bunurilor imobile sau a altor proprietăți;

7) deținerea unui loc permanent de trai, deținerea unui loc permanent ori temporar de muncă;

8) alte circumstanțe esențiale prezentate de bănuित, învinuit, inculpat sau de către procuror, organul de urmărire penală.

(4) În cazul în care lipsesc temeiuri pentru aplicarea unei măsuri preventive față de bănuित, învinuit, inculpat, de la acesta se obține obligația în scris de a se prezenta la citarea organului de urmărire penală sau a instanței și de a le informa despre schimbarea domiciliului.”

18. Articolul 177:

la alineatul (1), după cuvintele „necesitatea aplicării măsurii preventive” se introduc cuvintele „potrivit condițiilor și criteriilor stabilite la art. 176”;

alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) Instanța de judecată emite o încheiere motivată, în care se indică: infracțiunea de care este bănuită, învinuită, inculpată persoana; temeiul de alegere a măsurii preventive respective, cu menționarea datelor concrete care au determinat luarea acestei măsuri; necesitatea aplicării măsurii preventive potrivit condițiilor și criteriilor stabilite la art. 176, precum și faptul dacă bănuitul, învinuitului, inculpatului i s-au explicat consecințele încălcării măsurii preventive; argumentele procurorului și ale reprezentantului, avocatului, bănuitul, învinuitului, inculpatului, motivându-se admiterea sau neadmiterea lor la stabilirea măsurii.”

la alineatul (2), cuvintele „ , atît în baza demersului procurorului, cît și din oficiu atunci cînd judecă cauza respectivă” se substituie cu cuvintele „în baza demersului procurorului”.

19. Articolul 185:

în cuprinsul articolului, cuvîntul „bănuit,” se exclude;

alineatul (1) se completează în final cu textul: „Arestarea preventivă constituie o măsură excepțională și se dispune doar atunci cînd se demonstrează că alte măsuri nu sînt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestării.”

alineatul (2):

în partea introductivă, cuvintele „precum și dacă” se substituie cu cuvintele „luînd în considerare și dacă”;

punctul 2) se abrogă;

alineatul se completează cu punctul 4) cu următorul cuprins:

„4) există probe suficiente asupra faptului că învinuitul, inculpatul, aflîndu-se în libertate, prezintă un risc iminent pentru securitatea și ordinea publică.”

la alineatul (3), textul „este în drept să dispună arestare la domiciliu, liberare provizorie sub control judiciar sau liberare provizorie pe cauțiune” se substituie cu textul „are obligația să examineze prioritar oportunitatea aplicării altor măsuri, neprivative de libertate, și are dreptul să dispună oricare altă măsură prevăzută la art. 175”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În încheierea privind arestarea preventivă se vor indica motivele care justifică insuficiența altor măsuri preventive pentru înlăturarea riscurilor ce au servit ca temei pentru aplicarea arestării preventive. Încheierea privind arestarea preventivă poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară.”

20. Articolul 186 va avea următorul cuprins:

„Articolul 186. Termenul Ținerii persoanei în stare de arest și prelungirea lui

(1) Termenul Ținerii persoanei în stare de arest curge de la momentul privării persoanei de libertate la reținerea ei, iar în cazul în care ea nu a fost reținută – de la momentul executării hotărârii judecătorești privind aplicarea acestei măsuri preventive.

(2) Perioada de ținere în arest a învinuitului, inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil, stabilit în funcție de complexitatea investigațiilor necesare pentru descoperirea adevărului și ținând cont de obligația de celeritate în soluționarea cauzei penale în care învinuitul sau inculpatul este ținut în stare de arest.

(3) Arestul se dispune pentru un termen de cel mult 30 de zile.

(4) Termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sînt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv și și-au păstrat actualitatea condițiile și criteriile stipulate la art. 175, 176 și 185.

(5) Fiecare perioadă cu care se prelungește arestul preventiv se stabilește cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (2), dar nu poate depăși termenul de 30 de zile.

(6) În privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, arestul poate fi aplicat, pentru ambele faze ale procesului penal, pe un termen de cel mult 12 luni cumulativ, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond. În termenul de ținere a învinuitului, inculpatului în stare de arest se include timpul în care persoana:

- 1) a fost reținută și arestată preventiv;
- 2) a fost sub arest la domiciliu;
- 3) s-a aflat într-o instituție medicală, la decizia judecătorului de instrucție sau a instanței, pentru expertiză în condiții de staționar, precum și la tratament, în urma aplicării în privința ei a măsurilor de constrîngere cu caracter medical.

(7) În perioada de examinare a cauzei transmise la rejudecare în primă instanță, arestul poate fi dispus pînă la emiterea unei noi sentințe, ținînd cont de

durata de ținere în stare de arest a inculpatului până la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și de termenul total stabilit la alin. (6).

(8) Pentru învinuiții, inculpații minori durata totală de ținere în stare de arest preventiv nu poate depăși termenul de 8 luni.

(9) Prelungirea termenului de arest preventiv se dispune cu respectarea condițiilor stabilite de prezentul cod pentru aplicarea inițială a măsurii de arest preventiv. Suplimentar, la soluționarea demersului privind prelungirea termenului de arest preventiv, judecătorul de instrucție sau, după caz, instanța de judecată are obligația să examineze dacă, pentru înlăturarea riscurilor ce au determinat aplicarea măsurii de arest preventiv, este suficientă aplicarea altor măsuri preventive neprivative de libertate și dacă există sau nu temeiuri relevante și suficiente pentru prelungirea măsurii de arest preventiv.

(10) Prelungirea duratei de arestare preventivă se decide de către judecătorul de instrucție din circumscripția în raza teritorială a căreia se efectuează urmărirea penală sau de către instanța de judecată care examinează cauza, în baza demersului procurorului. În cazul în care, din motive întemeiate, instanța de judecată, în procedura căreia se află cauza penală, este în imposibilitate să soluționeze demersul privind prelungirea arestului preventiv, acesta se distribuie, în ordinea stabilită, unui alt judecător.

(11) Hotărîrea judecătorească de prelungire a duratei de arestare preventivă poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară. Atacarea hotărîrii nu suspendă examinarea cauzei penale.

(12) Urmărirea penală în cauzele penale în care sînt învinuiți arestații preventiv se desfășoară de urgență și în mod preferențial.”

21. La articolul 188 alineatele (1), (2) și (7), cuvîntul „bănuît,” se exclude.

22. Articolul 190 va avea următorul cuprins:

„Articolul 190. Liberarea provizorie sub control judiciar sau pe cauțiune

Liberarea provizorie sub control judiciar sau pe cauțiune poate fi dispusă de către judecătorul de instrucție sau, după caz, de către instanța de judecată, la solicitarea procurorului, a persoanei arestate preventiv sau a avocatului acesteia, pe tot parcursul procesului penal.”

23. Articolul 191:

la alineatul (1), cuvintele „poate fi acordată de către judecătorul de instrucție sau, după caz, de către instanța de judecată și” se exclud;

la alineatul (2), cuvintele „bănuitul,” și „acesta are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave sau” se exclud;

la alineatul (4), cuvântul „bănuitul,” se exclude.

24. Articolul 192:

la alineatul (1), cuvintele „asigurată repararea prejudiciului” se substituie cu cuvintele „aplicată măsura asiguratorie pentru repararea prejudiciului”;

la alineatul (2¹), cuvântul „propunerii” se substituie cu cuvântul „demersului”.

25. La articolul 193, alineatul (2) se completează în final cu cuvintele „sau arestării la domiciliu”.

26. La articolul 194, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Soluționarea cererii sau a demersului se face cu participarea procurorului, învinuitului, inculpatului, condamnatului, achitatului, reprezentantului acestuia. Neprezentarea părților legal citate nu împiedică examinarea cererii sau a demersului.”

27. Articolul 195:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Măsura preventivă sub formă de arestare preventivă, arestare la domiciliu, liberare provizorie sub control judiciar și liberare provizorie pe cauțiune se înlocuiește sau, după caz, se revocă de judecătorul de instrucție sau, după caz, de instanța de judecată. În cazul în care, la etapa de urmărire penală, pînă la transmiterea cauzei la instanța de judecată spre examinare, procurorul care conduce sau, după caz, efectuează urmărirea penală consideră că măsura arestarea preventivă sau arestarea la domiciliu nu mai este justificată și temeiurile care au servit la aplicarea sau la prelungirea acesteia au decăzut, acesta revocă neîntîrziat măsura arestării preventive sau arestării la domiciliu, punînd în libertate persoana sau, după caz, aplicînd, conform competenței sale, o altă măsură preventivă, și, în termen de pînă la 5 ore de la revocare, anunță judecătorul de instrucție care a

aplicat sau, după caz, a prelungit măsura arestării preventive sau a arestării la domiciliu.”

la alineatul (4), cuvintele „înlocuirii sau revocării reținerii sau” se substituie cu cuvintele „eliberării persoanei reținute, înlocuirii sau revocării”.

28. La articolul 196, alineatul (2) se completează în final cu textul „, iar în cazul Curții Supreme de Justiție, recursul se examinează de alți trei judecători ai Curții Supreme de Justiție”.

29. Articolul 307 se abrogă.

30. Articolul 308 va avea următorul cuprins:

„Articolul 308. Examinarea demersurilor privind aplicarea față de învinuit a arestării preventive, arestării la domiciliu sau prelungirea duratei arestării învinuitului

(1) Constatînd insuficiența altor măsuri preventive neprivative de libertate pentru înlăturarea riscurilor prevăzute la art. 176 alin. (1) și necesitatea aplicării față de învinuit a măsurii arestării preventive, arestării la domiciliu ori de a prelungi durata ținerii sub arest, procurorul înaintează în instanța judecătorească un demers. În demersul procurorului se indică fapta care face obiectul învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvîrșită, circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvîrșit fapta, circumstanțele care justifică insuficiența altor măsuri preventive, motivele, temeiurile și necesitatea de aplicare a arestării preventive sau a arestării la domiciliu potrivit condițiilor și criteriilor stabilite la art. 176, 185 și 186, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului, precum și faptul că învinuitului i s-au explicat consecințele generate de încălcarea măsurii preventive. La demers se anexează toate materialele și probele care confirmă sau infirmă insuficiența altor măsuri preventive, temeiurile de aplicare a arestării preventive și a arestării la domiciliu.

(2) Înainte de a fi depuse la judecătorul de instrucție, demersul cu privire la aplicarea sau prelungirea măsurii arestării preventive sau a arestării la domiciliu, împreună cu toate materialele și probele anexate la acesta, care confirmă sau infirmă temeiurile de aplicare sau prelungire a măsurii, se prezintă în prealabil învinuitului ori avocatului său, care confirmă în scris că a luat cunoștință de acestea. În cazul în care învinuitul refuză sau dacă avocatul se află în imposibilitate să ia cunoștință de demers, de materialele și probele anexate la acesta, procurorul consemnează acest fapt și transmite neîntîrziat demersul, materialele și probele anexate la acesta judecătorului de instrucție, care, la solicitarea învinuitului ori a

avocatului său, le va oferi acestora suficient timp pentru a lua cunoștință de conținutul lor înainte de începerea ședinței.

(3) Demersul de arestare se depune la judecătorul de instrucție cu cel puțin 24 de ore până la expirarea termenului de reținere, iar în cazul minorului – cu cel puțin de 5 ore până la expirarea termenului de reținere. Demersul de prelungire a arestării se depune cu cel puțin 5 zile până la expirarea termenului de arestare. În caz de nerespectare a acestor termene, judecătorul de instrucție, fără a convoca ședința, printr-o încheiere motivată, respinge demersul.

(4) Demersul cu privire la aplicarea sau prelungirea arestării preventive ori a arestării la domiciliu se examinează fără întârziere de către judecătorul de instrucție, în ședință închisă, cu participarea procurorului, avocatului, învinuitului, cu excepția cazului în care învinuitul se eschivează de la participarea la judecată sau de la urmărirea penală și este anunțat în căutare. La ședință pot participa reprezentantul legal al învinuitului și martorii invitați de procuror sau de învinuit ori de avocat. Procurorul asigură participarea la ședința de judecată a învinuitului reținut, înștiințează avocatul și reprezentantul legal al învinuitului, precum și martorii invitați de acesta. Învinuitul sau avocatul înștiințează martorii invitați de el. În cazul neprezentării avocatului înștiințat, judecătorul de instrucție îl asigură pe învinuit cu avocat din oficiu în conformitate cu Legea nr. 198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat. Neprezentarea martorilor invitați din partea procurorului, a învinuitului sau a avocatului său nu împiedică examinarea demersului.

(5) Învinuitul, inculpatul poate solicita examinarea demersului privind aplicarea, prelungirea arestării preventive sau a arestării la domiciliu în ședință publică. Judecătorul de instrucție, consultând opinia procurorului, dispune examinarea demersului în ședință publică. În cazul în care există circumstanțele prevăzute la art. 18, judecătorul de instrucție poate respinge prin încheiere motivată cererea de examinare a demersului în ședință publică.

(6) La deschiderea ședinței, judecătorul de instrucție anunță demersul care va fi examinat și exercită dispozițiile prevăzute la art. 255–262, 264, care se aplică în mod corespunzător. Procurorul este obligat să motiveze bănuiala rezonabilă și temeiurile de aplicare a arestării preventive. Omiterea unei asemenea obligații constituie temei de respingere a demersului. După prezentarea materialelor de către procuror, partea apărării poate prezenta oricare materiale relevante la caz, care, în mod obligatoriu, se anexează la materialele cauzei. Ultimul cuvânt i se oferă învinuitului.

(7) În urma examinării demersului, judecătorul de instrucție sau, după caz, instanța de judecată adoptă o încheiere motivată privind admiterea sau respingerea demersului și, după caz, dispune aplicarea, prelungirea, revocarea sau înlocuirea,

față de învinuit, a măsurii arestării preventive ori a arestării la domiciliu. Încheierea se înmânează procurorului și învinuitului. În baza încheierii, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată emite un mandat de arestare, de prelungire, înlocuire sau de revocare a arestării preventive sau a arestării la domiciliu, care se înmânează (cîte un exemplar) procurorului, învinuitului și administrației locului de deținere și care se execută imediat.

(8) Mandatul de arestare preventivă sau, după caz, de prelungire a termenului arestării preventive cuprinde date cu privire la:

- a) instanța din care face parte judecătorul de instrucție sau, după caz, instanța de judecată care a dispus aplicarea, prelungirea măsurii arestării preventive;
- b) data de emitere a mandatului;
- c) numele, prenumele judecătorului de instrucție, instanța de judecată care a emis mandatul;
- d) datele de identitate a învinuitului, inculpatului;
- e) durata pentru care s-a dispus aplicarea, prelungirea arestării preventive a învinuitului, inculpatului, cu menționarea datei și orei la care încetează;
- f) indicarea faptei de care este învinuită, acuzată persoana, cu indicarea datei și a locului de comitere a acesteia, încadrarea juridică, infracțiunea și pedeapsa prevăzute de lege, circumstanțele însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta;
- g) motivele care justifică insuficiența altor măsuri preventive pentru înlăturarea riscurilor ce au servit ca temei pentru aplicarea arestării preventive;
- h) temeiurile concrete care au determinat arestarea preventivă;
- i) ordinul de a aresta, de a prelungi arestarea învinuitului, inculpatului;
- j) indicarea locului unde urmează să fie deținut învinuitul, inculpatul arestat preventiv;
- k) semnătura judecătorului de instrucție din cadrul instanței de judecată care a emis mandatul;
- l) semnătura învinuitului, inculpatului prezent. În cazul în care acesta refuză să semneze, se face mențiunea corespunzătoare în mandat.

(9) Adresarea repetată cu demers privind aplicarea sau prelungirea măsurii arestării preventive sau a arestării la domiciliu în privința aceleiași persoane în aceeași cauză, după respingerea demersului precedent, se admite numai dacă apar circumstanțe noi și servesc temei pentru aplicarea sau prelungirea față de învinuit a măsurii de arestare preventivă sau a arestării la domiciliu.

(10) Judecătorul de instrucție are dreptul să soluționeze chestiunea cu privire la necesitatea alegerii unei măsuri preventive mai ușoare. În cazul pronunțării hotărîrii privind liberarea provizorie a persoanei pe cauțiune, învinuitul este ținut sub arest pînă cînd cauțiunea stabilită de judecător nu va fi depusă la contul de depozit al procuraturii.”

31. La articolul 309 alineatul (1), cuvântul „bănuît,” se exclude.

32. La articolul 310 alineatele (2), (3), (5), (6) și (7), cuvântul „bănuît,” se exclude.

33. Articolul 311:

la alineatul (1), cuvântul „bănuît,” se exclude;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Instanța care a adoptat încheierea, primind recursul, în termen de 24 de ore, îl trimite, cu anexarea copiilor certificate ale actelor care au fost examinate pentru adoptarea încheierii contestate, instanței de recurs, numind data de soluționare a recursului și informând despre aceasta procurorul și apărătorul. Instanța de recurs, primind recursul, solicită de la procuror și de la partea apărării copii certificate ale actelor ce confirmă sau infirmă necesitatea aplicării măsurii preventive respective sau a prelungirii duratei acesteia. După examinarea recursului, materialele acumulate se anexează la cauza penală respectivă.”

alineatul (4) se abrogă.

34. Articolul 312:

la alineatul (1), textul „art. 307–310” se substituie cu textul „art. 308–310”;

la alineatul (3), cuvântul „bănuîtilui,” se exclude, după cuvintele „în modul prevăzut de lege,” se introduc cuvintele „precum și a învinuitului anunțat în căutare,” iar în final alineatul se completează cu textul: „La ședință pot fi invitați și martorii chemați de procuror, învinuitul ori avocatul, neprezentarea cărora nu împiedică examinarea recursului.”

alineatul (4) se completează în final cu textul: „Desfășurarea ședinței de judecată se consemnează în procesul-verbal, întocmit în condițiile prevăzute la art. 336, care se aplică în modul corespunzător. Controlul judiciar se efectuează în limita materialelor prezentate de procuror și examinate de către judecătorul de instrucție, cu participarea părții apărării. În cazuri excepționale când au apărut circumstanțe inexistente la momentul examinării demersului de către judecătorul de instrucție, instanța de recurs, la cererea părților, poate să examineze și alte materiale, asigurând în prealabil părților posibilitatea și timpul necesar de a lua cunoștință de acestea și de a se expune pe marginea lor.”

la alineatul (5) punctul 1) litera b), după cuvintele „mandatului de arestare” se introduc cuvintele „ori de prelungire a arestării,”;

la alineatul (7) , cuvintele „mandatul de arestare se înmânează procurorului și bănuیتului” se substituie cu cuvintele „mandatul de arestare ori de prelungire a arestării se înmânează procurorului”, iar cuvintele „copia de pe decizie se expediază în aceeași zi” se substituie cu cuvintele „mandatul respectiv se transmite neîntârziat”;

la alineatul (8), cuvintele „deținerii preventive” se substituie cu cuvintele „care au servit la aplicarea sau prelungirea arestului”.

35. La articolul 313 alineatul (2), punctul 1) se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:

„d) de a elibera persoana reținută pentru încălcarea prevederilor art. 165 și 166 din prezentul Cod;

e) de a elibera persoana deținută cu încălcarea perioadei de reținere sau a perioadei pentru care a fost autorizat arestul.”

36. Articolul 329:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul în care inculpatului îi este aplicată măsura arestului preventiv, judecarea cauzei penale se desfășoară în mod preferențial și în regim de urgență.”

alineatul (2) se completează în final cu textul: „În cazul aplicării sau prelungirii măsurii preventive sub formă de arest sau de arest la domiciliu de către Curtea Supremă de Justiție, hotărîrea acesteia poate fi atacată cu recurs, care se va examina de alți 3 judecători ai Curții Supreme de Justiție, fără citarea părților, dar cu dreptul acestora de a depune referință asupra recursului declarat pînă la data fixată pentru judecarea acestuia. Nedepunerea referinței nu împiedică judecarea recursului declarat.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

**Chișinău, 26 mai 2016.
Nr. 100.**